

การตรวจร่างกายทารกแรกเกิดหลังคลอด 2 ชั่วโมง

- 1. ผิวหนัง:** สีชมพู ไม่มีการเขียวปลายมือปลายเท้า (Acrocyanosis) หรือเขียวทั้งตัว (Central cyanosis) มีความตึงตัวดี เรียบ ยืดหยุ่น ไม่มี/มีปานเขียวเรียกว่า Mongolian spots ไม่มีผิวหนังปนสีแดงม่วงคล้ำ (Vascular nevi) ไม่มีผื่น erythemataxicum (หายได้เองภายใน 48-72 ชั่วโมง) ไม่มีหนองคล้ายสิวเรียกว่า acne neonatorum ซึ่งหายได้เอง
- 2. ศีรษะ:** ศีรษะทารกสมมาตรกัน หากไม่สมมาตรอาจเกิดจาก molding ขณะคลอด ดูว่ามีศีรษะเล็กกว่าปกติ (Microcephaly) หรือไม่มีสมอง (Anencephaly) ศีรษะโตกว่าปกติ (Hydrocephalus) มีก้อนบวมจากน้ำคั่งใต้เนื้อเยื่อ (Caput succedaneum) หรือก้อนบวมจากเลือดคั่งใต้เยื่อหุ้มกระดูกกะโหลกศีรษะ (Cephal hematoma) หรือไม่
- 3. ใบหน้า:** เคลื่อนไหวเท่ากันทั้งสองข้างเมื่อร้อง หากใบหน้าเคลื่อนไหวไม่เท่ากันทั้งสองข้าง เกิดเนื่องจาก Facial nerve palsy เกิดจากเส้นประสาทสมองคู่ที่ 7 ได้รับบาดเจ็บ สามารถหายได้เองภายใน 1-3 สัปดาห์
- 4. ตา:** มีลูกตา เลนส์ตาใส เยื่อตาขาวสะอาด เปลือกตาไม่บวม ไม่มีเลือดออกที่บริเวณตาขาว (Subconjunctival hemorrhage)
- 5. จมูก:** แบน แคบ และเล็ก และมีผนังกั้น (Septum) สมบูรณ์หรือไม่
- 6. หู:** อยู่ในระดับหางตา หากอยู่ในระดับต่ำกว่าหางตาเรียกว่า Low set ears นี้ก็ถึง Down's syndrome ดูว่ามีติ่งเนื้อออกข้างหู (Preauricular skin tag) มีใบหูใหญ่/เล็ก หรือปกติ
- 7. ปาก:** มุมปากอยู่ในระดับเดียวกัน ไม่มีปากเบี้ยวเมื่อร้องซึ่งเกิดเนื่องจาก Facial nerve palsy ไม่มีปากแหว่ง (Cleft lips) เพดานโหว่ (Cleft palate) ไม่มีฟันขึ้น (Precocious teeth) บนเพดานปากไม่มีจุดขาวเล็กๆ เทาหัวเข็มหมุด เรียกว่า Retention cyst ขากรรไกรขนาดปกติ
- 8. คอ:** ไม่มีคอสั้นหนา บริเวณคอไม่มีพังผืดกางเป็นปีก (Web Neck) ซึ่งพบในกลุ่มของ Turner's syndrome หรือ Down's syndrome ตอมัจฉียรอยดไมโต ไม่มีคอเอียง (Torticollis)
- 9. ทรวงอก:** รูปร่างกลม สมมาตรกัน ไม่บุ๋ม (Pectus excavatum) ไม่โป่งนูน (Pectus carinatum) หรือแบนราบข้างใดข้างหนึ่ง ไม่มีหัวนมมากกว่าปกติ (Supernumerary nipples)
- 10. หน้าท้อง:** คอนข้างกลม นุ่ม โป่งนูนเล็กน้อย มีกล้ามเนื้อหน้าท้องปกคลุม ไม่มีท้องแฟบจากภาวะ Diaphragmatic hernia ไม่มีผนังหน้าท้องปกคลุม (Gastrochisis) สะดือไม่มี bleeding ซึม

11. แขนขา: แขนขาเคลื่อนไหวได้ตามปกติ กำลังแขนขาดี ยาวเท่ากันทั้ง 2 ข้าง หากแขนข้างใดข้างหนึ่งไม่เคลื่อนไหว อาจเกิดจากกระดูกไหปลาร้าหัก (clavicle fracture) หรือ Brachial plexus ที่แขนข้างนั้นได้รับอันตราย ถ้า Brachial plexus แถว C5-C6 ได้รับบาดเจ็บ moro reflex จะหายไป เรียกว่า Erb-Duchenne paralysis ถ้า Brachial plexus แถว C7-C8 และ T1 grasping reflex จะหายไป เรียกว่า Klumpke's paralysis ไม่มีนิ้วเกิน (Polydactyly) หรือนิ้วติดกัน (Syndactyly) นิ้วมือหรือนิ้วเท้าขาดหายไป หรือมีรอยคอด เรียกว่า Amniotic band ไม่มีเท้าปุก (Club foot) เท้าแป (Flat feet)

12. หลัง: ไม่มีกระดูกสันหลังคด ไม่มีกระดูกสันหลังมีรอยโป่งนูน เรียกว่า Spina bifida หรือ Myelomeningocele

13. ทวารหนัก: มีรูทวารหนักปกติ ไม่มีภาวะรูทวารหนักทะลุ (Imperforate anus)

14. อวัยวะเพศ: ในเพศชายรูเปิดทอปปัสภาวะปกติ ไม่มีรูเปิดอยู่ด้านบนองคชาติ (Epispadis) หรืออยู่ด้านล่างขององคชาติ (Hypospadias) ไม่มีถุงอัณฑะบวม (Hydrocyle) ซึ่งหายได้เองใน 1-3 วัน อัณฑะลงถุงเรียบร้อย มีรอยหยักของถุงอัณฑะชัดเจน ในเพศหญิงแคมใหญ่ปกคลุมแคมเล็ก ไม่มีเยื่อพรหมจารียื่นออกมาจากผนังช่องคลอด (Hymen tag) ไม่มีคลิตอริสโตกวาปกติ (Adrenogenital syndrome) หรือไม่มีเพศกำกวม (Pseudohermaphroditism)

การตรวจระบบประสาท reflex จำเป็น

1. Moro reflex
2. Stepping reflex
3. Rooting reflex
4. Sucking & swallowing reflex
5. Palmar grasping reflex
6. Planter reflex หรือ Babinski sign
7. Tonic neck reflex
8. Landua reflex
9. Blinking หรือ Corneal reflex
10. Extrusion reflex